

Pieter Jongstra

Pieter Jongstra is voorzitter van de NBA.

COLUMN

ZEKERHEID IS VEEL WAARD

Een groeiend aantal fin-techbedrijven zorgt voor veranderingen in de financiële functie. Door big data en blockchain verandert ons beroep, vergelijkbaar met de komst van de eerste pc veertig jaar geleden. Voor individuele accountants biedt dat nieuwe mogelijkheden. Van de beroepsgroep vraagt het om toekomstvisie op de maatschappelijke functie van de accountant.

Een van de fin-tech-bedrijven die mij opviel was de Nederlandsche Bank- en Wissel Maatschappij (NBWM). Ik hoorde ze tijdens De Dag van de Financials, een samenwerking tussen NBA en VRC. Indrukwekkend hoe zij het betalingsverkeer op termijn drastisch kunnen veranderen. Bedrijven besparen volgens de NBWM vijftig tot negentig procent op de kosten van betaal- en wisseltransacties.

Sommigen speculeerden dat een aantal grootbanken door dit soort *fin-techs* verdwijnt. Zelf ben ik vooral geïnteresseerd hoe gevestigde spelers hun *license-to-operate* weten aan te passen en nieuwe keuzes maken. Hoe blijf je als organisatie op lange termijn meerwaarde creëren voor de samenleving? Vanuit de NBA wierpen wij die vraag dit jaar ook op. We gingen in gesprek met leden over een toekomstvisie, met nieuwe rollen waarmee de accountant maatschappelijke meerwaarde kan bieden.

Een voorbeeld. In de nieuwe economie steken risico's rond privacy en fraude sneller de kop op. Data en systemen raken steeds meer gekoppeld. De samenleving wil verzekerd zijn dat daaruit voortkomende informatie betrouwbaar blijft. Dat geldt voor financiële- en niet-financiële informatie. Daarmee groeit de relevantie van onze assurance-rol. De digitale economie biedt ons kansen en geeft potentiële concurrentie; de accountant is niet de enige die zich met cijfers of informatie bezighoudt. Onze kennis van risicomanagement, controle en administratieve systemen onderscheidt ons van IT-specialisten.

Het is wel nodig dat informatietechnologie een prominenter plek krijgt binnen opleidingen en afstudeerprofielen. Dat is een belangrijke verantwoordelijkheid van de NBA. Ook zijn nieuwe vaardigheden nodig. In de netwerksamenleving vervaagt de klassieke indeling van klein-, midden- en grootbedrijf. En neemt het vertrouwen in institutionele organisaties af. Vertrouwen moet je verdienen. Waar lange tijd de handtekening onder de jaarrekening volstond, komt het nu aan op nog meer samenwerking, transparantie, onberispelijk ethisch gedrag en geborgde kwaliteit. Vraag is aan welke voorwaarde verdiend vertrouwen precies moet voldoen in een technologiegedreven en kritische samenleving, die zich anders organiseert.

De essentie van onze beroepsuitoefening verandert niet: het toevoegen van betrouwbaarheid aan informatie. De vereisten aan onze dienstverlening doen dat wel. Misschien controleren we straks vooral algoritmes. Lerend vermogen en aanpassing zijn belangrijk. Evenals voor andere sectoren kan de mentaliteit van fin-tech-bedrijven en start-ups een inspiratie zijn. Zij weten snel in te spelen op veranderende omstandigheden en staan bekend om hun zogenoemde *fail-fast*-mentaliteit. De essentie daarvan is continue vernieuwing samen met klanten en stakeholders. Die vaardigheden kunnen ook relevant blijken voor onze sector.

In het visietraject - waarvan de eerste verkenningen tijdens de Accountantsdag zijn besproken - kijken wij naar onze eigen toekomst. Daaraan kleeft onvoorspelbaarheid. Wij versterken ons lerend vermogen door als leden en maatschappelijk verkeer samen de dialoog over de toekomst van ons beroep aan te gaan. Samen met de nieuwe NBA-aansturing en het verbeterplan *In het Publiek Belang* moeten deze hervormingen het maatschappelijk vertrouwen in onze sector weer op peil brengen. Er is nog veel te doen maar wij zijn op de goede weg. ←